

Investeringsnomineringar 2024 Restriktiva

Kretslopp och vattennämnden

Innehållsförteckning

1	Investeringsvolym	3
1.1	Övergripande beskrivning av investeringsvolym	3
1.1.1	Re- och ersättningsinvesteringar... Fel! Bokmärket är inte definierat.	
1.1.2	Nyinvesteringar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
1.2	Övergripande beskrivning av exploateringsvolym	4
1.3	Beskrivning av investeringsvolym utifrån investeringsområden	5
1.4	Beskrivning av betydande projekt	7
1.5	Övergripande beskrivning av skyfallsinvesteringar	9
1.6	Övergripande beskrivning av andra skattefinansierade investeringar	10
2	Driftkonsekvenser	11
2.1	Kapitalkostnadsutveckling	11
2.2	Driftkostnadseffekter (drift, tillsyn, skötsel)	12
3	Bedömning utifrån hållbarhetsdimensioner	13

1 Investeringsvolym

1.1 Övergripande beskrivning av investeringsvolym

Belopp i mnkr	Utfall		Prognos				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021-2025	2026-2033
Inkomster	59	72	70	70	70	341	
Utgifter	-623	-643	-1 028	-1 074	-1 024	-4 392	-7 135
varav Re- /Ersättningsinv	-163	-147	-235	-286	-295	-1 126	-3 033
varav Nyinvestering	-460	-496	-793	-788	-729	-3 266	-4 102
Investerings- netto	-564	-571	-958	-1 004	-954	-4 051	-7 135
Budget 2021-2025						-5 506	

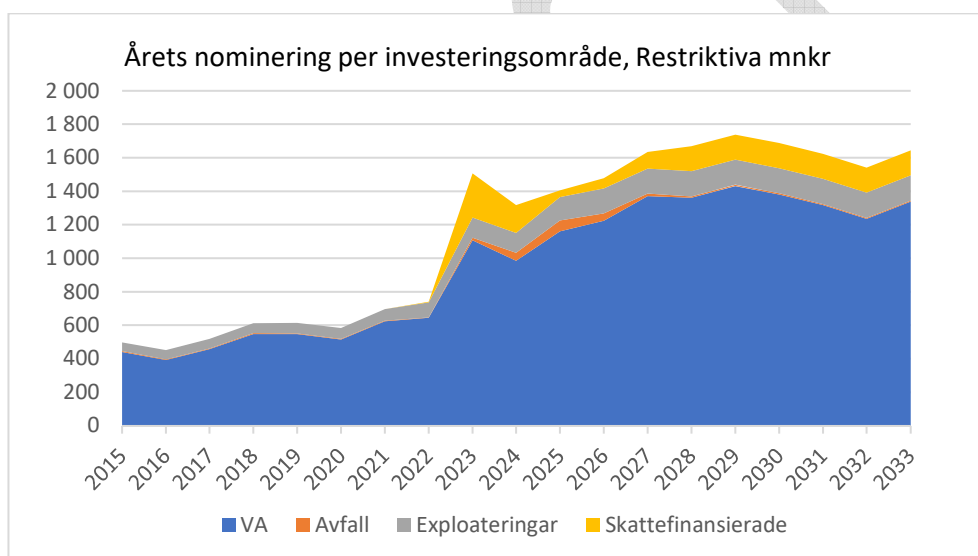
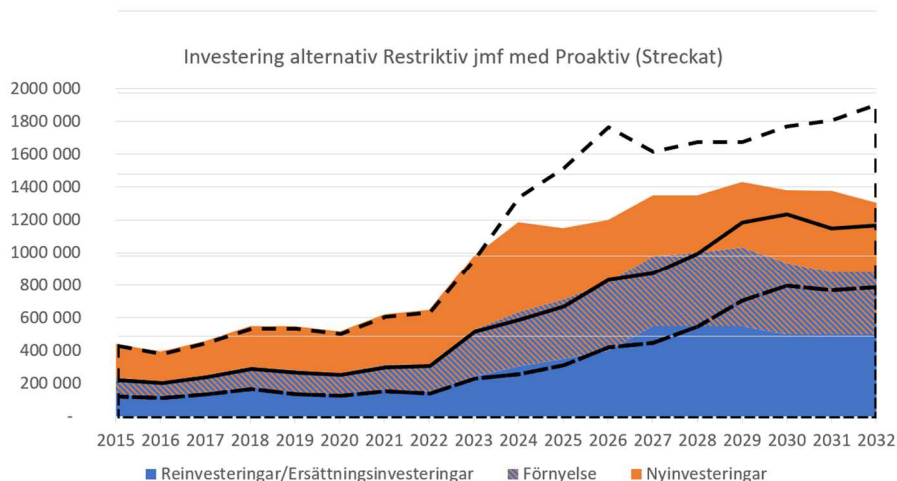
Kretslopp och vattennämndens investeringsnominering för vatten, avlopp och avfall perioden 2021–2033 uppgår till 11 527 mnkr där cirka 11 320 mnkr avser investeringar inom VA-verksamheten och cirka 207 mnkr avser investeringar inom avfallsverksamheten. Exploateringsinvesteringar ingår inte i dessa belopp utan beskrivs i separat tabell. Av investeringsvolymen för vatten och avlopp är cirka 4 147 mnkr reinvestering. Motsvarande summa för avfall uppgår till cirka 12 mnkr.

Nomineringen utgår från ökad investering och förnyelsetakt under planperioden men med en utplaning av nivåerna från ca 2026 och framåt. Minskningen är ca 30% jämfört med alternativ Proaktiv. (för jämförelse mellan förslagets nivåer se bild enligt nedan)

Förslaget innebär att trots ökad volym på investeringar når vi med alternativ Restriktiv inte upp till den nivå som anses uppfylla anläggningens behov. Nivån utgår från ett beräknat behov för att upprätthålla grundläggande funktionen på anläggningarna men kommer ge upphov till en ökad underhållsskuld. Syftet med förslaget är dock att ge en lägre taxeutveckling.

Den ökning av som krävs under de första åren är utmaning för förvaltningen men en rad åtgärder har vidtagits och kommer att vidtas för att den nödvändiga förmågan skall kunna uppnås. Bemanning fortsätter öka enligt personalförsörjningsplanen. Utveckling av organisationen och ändrade arbetssätt är under införande. En fortsatt utveckling av projektprocessen samt en fortsatt fördjupad dialog med entreprenörer och konsulter är några av de större åtgärder som genomförs. Då investeringstakten planar ut förväntas tillräcklig förmåga i organisationen uppnås relativt snabbt.

Beskrivning av några av de större investeringssatsningarna och projekten beskrivs i kap 1.4. De betydande skyfallsinvesteringståtgärder som inplaneras under perioden ligger utanför VA-taxan och är skattefinansierade och beskrivs i kap 1.5

1.2 Övergripande beskrivning av exploateringsvolymer

Belopp i mnkr	Utfall		Prognos				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021-2025	2026-2033
VA-utbyggnad	-70	-88	-120	-120	-140	-538	-1 200
VA-anslutningsavgifter (från explo)	52	76	79	80	83	370	
VA-Utbyggnadsnetto	-18	-12	-41	-40	-57	-168	-1200
Budget 2021-2025						-596	

Prognosen för exploateringsvolymen har i årets nominering skrivits ner och KF budgeten för planperiodens 2021-2025 kommer inte att uppfyllas. Minskningen totalt från föregående års nominering för planperioden är 367 mnkr och för 2026-2033 är minskningen 399 mnkr. Detta är en anpassning till staden minskade exploateringstakt och konjunktur.

VA-utbyggnad vid genomförande av detaljplan finansieras delvis med anläggningsavgifter för fastigheter inom planområdet, delvis genom de bruksavgifter som betalas av alla VA-kunder i Göteborg. Intäktsgraden beräknas öka i aktuell nomineringsperiod. Intäkterna styrs av taxan som hanteras i ett separat tjänsteutlåtande. Exploateringsinvesteringar i Göteborgs Stad utgår från Göteborgs kommunfullmäktiges budget med prioriterade mål exploateringsinvesteringar i staden genomförs av ny organisation inom NOS för exploatering, medan utförandet av investeringsprojekten vanligtvis brukar samordnas från Stadsmiljöförvaltningen. Kretslopp och vatten är med i planerings- och utförandeskedet och lämnar planeringsunderlag i form av beräknade investeringskostnader för VA-åtgärder för delar vilka Kretslopp och vatten svarar. Förvaltningen arbetar för att medverka till att nya bostäder, skolor med mera byggs ut enligt plan. Kretslopp och vatten har begränsade möjligheter att styra eller prioritera exploateringsinvesteringar då dessa ofta tidsmässigt styrs av exploatörernas intresse vilket påverkas av exempelvis rådande konjunkturläge samt planprocess

1.3 Beskrivning av investeringsvolymerna utifrån investeringsområden

Belopp i mnkr		Utfall		Prognos				
Inv område		2021	2022	2023	2024	2025	2021-2025	2026-2033
VA investeringar	Ink	59	72	70	70	70	341	0
	Utg	-457	-494	-781	-747	-671	-3 150	-4 023
	Netto	-398	-422	-711	-677	-601	-2 809	-4 023
VA reinvesteringar	Ink							
	Utg	-163	-146	-234	-285	-294	-1 122	-3 025
	Netto	-163	-146	-234	-285	-294	-1 122	-3 025
Avfall investeringar	Ink							
	Utg	-3	-2	-12	-41	-58	-116	-79
	Netto	-3	-2	-12	-41	-58	-116	-79
Avfall reinvesteringar	Ink							
	Utg	0	-1	-1	-1	-1	-4	-8
	Netto	0	-1	-1	-1	-1	-4	-8

Nettoinvestering Totalt					
------------------------------------	--	--	--	--	--

Nämnden har ett antal kärnprocesser baserat på uppdrag i reglementet. Nedan beskrivs investeringarna inom dessa kärnprocesser

Dricksvattenförsörjning:

Målet är att ha långsiktigt hållbart, gott och hälsosamt dricksvatten samt råvatten, och en säker leverans av dessa. Investeringar inom detta område omfattar prestandaökning och förnyelse av råvattenanläggningen och våra vattenverk befintligt dricksvattennät, dricksvattenpumpstationer samt hög- och lågreservoarer (vattentorn) och gemensamhetstunnlar. Dock är nivåerna lägre än i alternativ Proaktiv och hårdare prioriteringar krävs.

Exempel på stora behov som omhändertas i alternativ Restriktiv beskrivs övergripande här och utvalda projekt mer fördjupat i kap.1.4

Under nomineringsperioden kommer byggnation av ny råvattentäkt delvis vara genomförd. Den är en förutsättning för att kunna renovera råvattentunnlarna. Vi kommer kunna påbörja renovering av ej vattenfyllda delar av råvattentunnlarna. Råvattentunnlarna är en av VA-anläggningens största risker, då de är 60 år gamla, delvis vattenfyllda och inte kunnat inspekteras i stora delar sedan de byggdes.

Projekten Pumpstation 34, Ultrafilter Alelyckan genomförs under perioden och Nödvattentäkter vara påbörjat. Dessa projekt minskar risken för sämre råvatten och råvattenbrist samt säkrar leveransen av hälsosamt dricksvatten.

Projekten Södra Ringleden, Nödmattning Kungsbacka, Norra Ringleden är inplanerade Diverse mindre projekt som reservoarer, förstärkningsåtgärder och tryckstegringsstationer är också de inplanerad inom nomineringsperioden men flera av dem kommer genomföras med viss tidsförskjutning

Förnyelsetakten för ledningsnätet ökar i början av perioden för att sedan plana ut. Nivån är under det beräknade behovet. Dessa projekt minskar riskerna för otjänligt vatten och leveransavbrott

Avloppshantering

Målet är att avloppshanteringen ska fungera med minimal påverkan av översvämningar, bräddning och tillskottsvatten, samt att den bidrar till god status enligt EU:s vattendirektiv. Investering inom detta område omfattar prestandaökning i och förnyelse av dagvattennät, spillvattennät och kombinerat avloppsnät, spillvatten- och avloppspumpstationer samt dagvatten- och spillvattentunnlar. Utbyggnad av kommunalt avloppssystem inom VA-upprustning följer VA-utbyggnadsplan för befintliga områden på samma sätt som för dricksvattenförsörjning. För avlopp följer vi planen för Åtgärdsplan avlopp med mål för minskad bräddning och minskat tillskottsvatten med fler. I alternativ Restriktiv följer vi dessa planer men kommer inte kunna uppfylla målen inom tidsramen fullt ut.

Vi färdigställer flera projekt för stora pumpstationer och pumpkedjor såsom Björlanda Pumpkedja, och Bulycke Pumpstation men flera projekt behöver också skjutas framåt i tiden såsom tex Askim förstärkning.

Projekt för minskad bräddning, separering av dagvatten från spillvatten och minskat tillskottsvatten påbörjas men det kan komma att blir tidsförskjutningar i flera av projektet. Förbättring av dagvattensystemet och högvattenskydd påbörjas under perioden. Dessa projekt bidrar till en god avloppshantering och har syfte att samt minskar risker och öka säkerheten i anläggningen Alternativ Restriktiv uppfyller många mål men nivån är inte tillräckligt hög för att minska risken för källaröversvämningar eller översvämningar . Det kommer också finnas en viss ökad risk för dålig vattenkvalitet i känsliga sjöar och vattendrag, dålig

badvattenkvalitet och höga flöden till avloppsreningsverket kommer öka med alternativ Restriktiv. Problemen förväntas öka under nomineringsperioden då anläggningen blir äldre.

Den nivå som är möjlig att ha på förnyelsetakten av avloppshantering i den något mer begränsade budget som alternativ restriktiv ger innebär att underhållsskulden högs troligt kommer att öka. Vi når inte de nivåer, fullt ut, som behövs för att möta behovet.

Generalplaneinvesteringar

Generalplaneinvesteringar redovisas specifikt då de inte styrs från förvaltningen utan i samband med att utbyggnad sker i de exploateringsområden de ska försörja. Dessa investeringar är till nytta för fler (kommande eller befintliga) än bara den detaljplan som initierar utbyggnaden. Budgetpost för utbyggnaden av Överföringsledning Norra Hisingen är beräknad att uppgå till cirka 1 530 mnkr. Överföringsledning Norra Hisingen är till för att kunna försörja kommande stadsutveckling på Norra Hisingen med kommunalt VA. Försörjning med VA till flera stadsutvecklingsprojekt ingår i planen. Denna satsning kan komma att påverkas vid lägre nivåer på investeringsbudget (se vidare kap1.4)

1.4 Beskrivning av betydande projekt

En rad betydande investeringsprojekt är under genomförande eller i planeringsstadiet. De bidrar alla på olika sätt att uppfylla de behov förvaltningen har under sitt ansvar. Förutom de större projekten redogörs här kort för ett par av de större förnyelseprogram inom vatten distribution och avloppsavledning. I alternativ Restriktiv har prioriteringar genomförts och flera av de större satsningarna behov flyttas framåt i tiden.

Här följer en beskrivning av stora projekt och/eller projekt som på har en stor betydelse som i alternativ Restriktiv genomförs enligt ursprunglig plan

Alelyckan ultrafilter: Målet med projektet är en säker leverans av gott och hälsosamt vatten på ett långsiktigt hållbart sätt och ger utökad produktionskapacitet och förbättrad rening med ultrafilter som ett nytt processteg. Beslutat ram i KF inklusive riskutrymme 900 mnkr (Budget 890mnkr i 2022 år prisnivå). Vid projekteringen framkom behov av mer omfattande ledningsarbeten vilka har slutförts under 2022. Projektet bedöms bli klart under kvartal 2 2026.

Norra Ringleden: Utbyggnad och redundans av stomnät. Etapp 1 Backaplan är påbörjad samt förstärkning Gamlestadsvägen. Ytterligare 8 etapper är planerade. Norra Ringen är en föreslagen förstärkning som är tänkt att utgöras av en knappt 8 km 1000 mm-ställedning. Den ska förbinda Alelyckans vattenverk med befintlig ringledning vid Wieselgrensplatsen, via Gamlestaden-Marieholm och vidare västerut.

Södra Ringleden: Utbyggnad och redundans av stomnät. Etapp 1 Bifrostgatan 1,2 km 1000 mm ställedning är avslutad. Projektering av etapp 2 från Bifrostgatan och västerut, en cirka 2 km lång 1000 mm ställedning pågår. Etapp 3 från Frejagatan och österut är påbörjad. Projekten ligger i Mölndal stad. Ytterligare 2 etapper är planerade. Syftet med projektet är att öka leveranssäkerheten och distributionskapaciteten i stomnätet från Lackarebäck till Högsbo

Mjörn råvatten: Projekt Mjörns vattentäkt är ett samarbetsprojekt mellan Lerums kommun och Göteborgs stad, Kretslopp och vatten med målet att säkra och nyttja

Mjörn som råvattentäkt. En avsiktsförklaring undertecknades av båda parter 30 januari 2023. Syftet med projektet för Kretslopp och vattens del är att erhålla en kompletterande råvattentäkt till Alelyckans vattenverk en förstärkt råvattenförsörjning. En förstärkt råvattenförsörjning för Kretslopp och vatten innebär en förstärkt råvattenförsörjning för Göteborgsregionen. Syftet med projektet för Lerums kommun är att erhålla en primär råvattenförsörjning till Lerums kommuns nya planerade vattenverk

Kretslopp och vattennämnden godkände ett inriktningsbeslut 2022-04-06 att säkra Mjörn som råvattentäkt. I inriktningsbeslutet angavs en grovt uppskattad total projektkalkyl för Kretslopp och vattens del på cirka 1,5 miljarder kronor. Projektet har ännu inte informerats till KF/KS. Nu pågår utredningar för vattenskydd, tillståndsansökan och överföringsledningar. Projektet bedöms vara färdigställt 2030-2035.

Förstärkning ledningsnät Göteborg Kungälv: Kretslopp och vatten har tecknat avtal med Kungälv kommun kring framtida samverkan avseende VA-försörjning. Om någon av kommunerna tillfälligt riskerar att få brist på dricksvatten ska man i framtiden kunna hjälpa varandra. För att möjliggöra detta behövs omfattande ledningsutbyggnad inom båda kommunerna.

Projektet Förstärkning ledningsnät Göteborg-Kungälv omfattar den del av ledningsutbyggnaden som behöver göras inom Göteborgs stad, samt anläggandet av en tryckstegringsstation längs sträckan.. I nuläget pågår en fördjupad förstudie och förprojektering; beslutssumman för denna fas är 10 MKR. En preliminär totalkalkyl för projektet är uppskattad till drygt 300 MKR. Totalkalkylen kommer att genomarbetas ytterligare efter att resultatet av den fördjupade förstudien och förprojekteringen har sammanställts. Projektet planeras att tas upp som infoärendet i Kretslopp och vattennämnden i maj 2023, inför nästkommande fas Detaljprojektering. Beslutsärendet i nämnden avseende Detaljprojektering är planerat till december 2023, och vidare beslut i KF under vintern/våren 2024. Genomförandefasen av projektet planeras till år 2026–2029.

Pumpstation 34: Projektet innebär en uppgradering av kapaciteten samt renovering av en pumpstation som är helt avgörande för en säker leverans av råvatten till produktionen av dricksvatten. Pumpstationen har passerat sin tekniska livslängd och renoveringsbehovet är stort. Projektet uppfyller målområde säker leverans och långsiktigt hållbart i Åtgärdsplan vatten (ÅPV). En förstudie genomfördes 2020 och ligger till grund för projektet. Projektet planeras vara avslutat Q4 2026. En grov kostnadsuppskattning baserad på förstudien visade på en total kostnad på ca 200 mnkr (kostnadsnivå 2021) i dagsläget bedöms konstaderna till ca 250 mnkr.

Följande projekt kan i alternativt Restriktiv flyttas väsentligt framåt i tiden eller genomförs inte alls under perioden

Askims pumpkedja (Askims förstärkning spillvatten): För att fortsatt kunna avleda spillvatten från Askim behöver kapaciteten öka genom uppdimensionering. Det befintliga avloppssystemet behöver också rustas upp i och från Askim för att bli mer robust och förstärkas. Förstärkningen av avloppsnätet bedöms behöva vara klart inom ca 10–20 år då kapacitet inte kommer räcka. Projektet är i förstudiefas. Prognosen i detta skede är ca 240 mnkr med initial plan för genomförande ca 2025–2028. Detta projekt förslås drivas i mindre etapper under längre tid.

Kemikalieanläggning : Utbyggnad av kemikalieanläggning för vattenverken med syfte att öka lagringskapacitet och säkerhet vid kris. Inplanerad i senare halvan av nomineringsperioden men kan behöva flyttas till slutet på perioden.

Överföringsledningar Norra Hisingen: För att försörja kommande stadsutvecklingsområden på Norra Hisingen så behöver överföringsledningar för VA byggas ut. Förvaltningen har i samarbete med berörda förvaltningar i staden tagit fram ett förslag på sträckning som möjliggöra VA-försörjning till kommande områden Säve Flygfält Planprogram, Säve Samhälle och Kärra/Skogome. Där Säve Flygfält Planprogram planeras först. Målet med projektet är att kunna försörja kommande stadsutveckling på Norra Hisingen med kommunalt VA. I de alternativ restriktiv antas detta projekt flyttas i fram i tiden i dialog med övriga planerande förvaltningar.

Förnyelse program för Va distribution och avloppsavledning är i alternativ Restriktiv betydligt lägre. Den planerade kraftiga ökningen genomförs inte utan nivåerna kvarstår i flera avseende på 2024 års nivå.

1.5 Övergripande beskrivning av skyfallsinvesteringar

Belopp i mnkr	Utfall I	Prognos						
		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2021- 2025
Inkomster								
Utgifter								
varav Re- /Ersättningsinv								
varav Nyinvestering				-1	-14	-20	-40	-75
Investerings- netto				-1	-14	-20	-40	-75
Budget 2021- 2025								-100

Investeringsbehovet för skyfallsåtgärder är i nuläget beräknade till 1 060 mnkr för 2023–2033. Kretslopp och vatten har i sitt reglemente att samordna och driva dagvatten- och skyfallsfrågan i Göteborg, och att ansvara för att staden vidtar erforderliga åtgärder på området. I plan- och bygglagen samt i flera av stadens styrande dokument ställs krav på att skyfallsinvesteringar genomförs, bland annat för att skydda samhällsviktiga funktioner och infrastruktur. Kretslopp och vatten har sedan 2017 arbetat med att ta fram arbetssätt, metoder och beslutsunderlag för identifiering och prioritering av möjliga skyfallsåtgärder. KoV har beviljats skattemedel ur stadens budget för 2022–2025 för att genomföra skyfallsinvesteringar. Budgetposten redovisas separat eftersom den finansieras via skattemedel både i investeringsbudget och driftbudget. Dessa medel planeras ligga till grund för genomförandet av skyfallsanläggningar till exempel vid utpekade äldreboenden och förskolor. För 2024 uppskattas investeringsbudgeten uppgå till 20 mnkr.

Uppskattade kostnader för skyfall, skall ses som indikativa i detta läge. Stora investeringar kan förväntas framåt men hur snabbt dessa kan genomföras beror på hur politiken beslutar kring målbild och ambitionsnivå. Flera utmaningar kvarstår

kring bland annat finansiering i stort i staden för denna typ av åtgärder. Ansvarsfrågan och delvis oklarheter i befintliga lagar påverkar också det genomförbarhet och tidplan på samtliga satsningar kopplade till skyfall. Allt detta håller vi dock på att utreda och lära oss av i pågående pilotprojekt inom staden. Kostnader och investeringar kopplade till skyfall kan alltså komma att ändras kommande år

1.6 Övergripande beskrivning av andra skattefinansierade investeringar

Belopp i mnkr	Prognos					
	2022	2023	2024	2025	2021-2025	2026-2032
Tekniskt vatten						
Inkomster						
Utgifter						
varav Re-/Ersättningsinv						
varav Nyinvestering	-4	-250	-146		-400	0
Investerings-netto	-4	-250	-146		-400	0
Budget 2021-2025					-500	

Kretslopp och vatten har fått i uppdrag av staden att bygga ut rörledningar för tekniskt vatten. Cirka 6 km långa rörledningar från avloppsreningsverket kommer att förse en kommande batterifabrik med renat, återanvänt vatten som kyl- och processvatten. Med hjälp av återvunnet avloppsvatten (tekniskt vatten) kyler och värms fabriken, värme och kyla återvinns därefter och bidrar i fjärrvärmenätet. Det är första gången som tekniskt vatten används för kylning i Göteborg i den här storleksordningen. Staden har i samverkan med Gryaab för avsikt att utveckla användandet av renat avloppsvatten, tekniskt vatten. Projektet startade 2022 med förstudie och upphandling och 2023-2024 är projektet under genomförande. Totalkostnaden bedöms till 400 mnkr. Med riskpåslag på 25% är den yttre ramen 500 mnkr Budgetposten förutsätter finansiering via skattemedel både i investeringsbudget och driftbudget

2 Driftskonsekvenser

2.1 Kapitalkostnadsutveckling

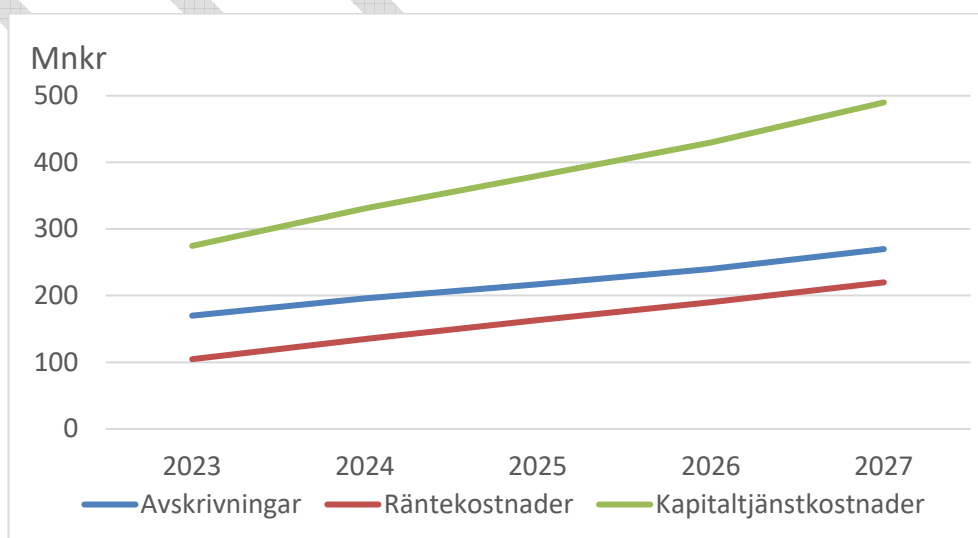
Belopp i mkr	Utfall		Prognos			
Kapitalkostnader	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Avskrivningar	-149	-156	-170	-196	-217	-240
Räntekostnader	-62	-54	-105	-135	-163	-190
Totala kapitalkostnader	-211	-200	-275	-331	-380	-430
<i>Kapitalkostnader i nomineringar 2023</i>			-232	-272	-303	-367

Kapitalkostnaderna kommer öka från drygt 200 mkr 2022 till cirka 430 mkr under planperioden fram till 2026. Kapitalkostnaderna har beräknats baserat på avskrivningar för aktiverade projekt till och med 31 december 2022 samt planerade investeringsvolymerna 2023–2025. Aktiveringsbedömningar har gjorts för 2023–2025 baserat på projektens planering.

Vi räknar med en genomsnittlig avskrivningstid på 55 år. Enligt den kontokreditränta som beräknas av stadens Finansavdelningen kommer räntekostnaderna på nämndens låneskuld beräknas till med en ränta på 1,8% år 2023, 2,00% år 2024 och 2,25% år 2025. Jämförelsevis uppgick räntan för 2022 under 1 %.

En effekt av ökande avskrivningar och ökande ränta är att ökande investeringsvolymerna inte visar sig inte fullt ut år de första åren utan först på några års sikt. Valet av investeringsvolym påverkar taxebehovet för lång tid framöver. De höga investeringsvolymerna kommer att medföra en kraftigt ökad låneskuld, ökade kapitalkostnader och därmed en ökad räntekänslighet.

Till stor del finansierar nämndens investeringar med gröna obligationer och det är ett underlag för stadens upplåning.

2.2 Driftkostnadseffekter (drift, tillsyn, skötsel)

Belopp i mnkr	Utfall		Prognos			
Driftskostnader	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Årligen tillkommande driftskostnader (tillkommande anläggningar, netto)		4	5	6	7	7
Totala investeringssrelaterade driftkostnader		4	5	6	7	7

De flesta av driftkostnadsförändringarna kommer av andra skäl än investeringsprojekt (ökade krav, höjd säkerhet med mera). Driftkostnadsökningen kommer ofta långt efter investeringen är tagen – en ny anläggning är billig i drift. För investeringar generellt inom VA inklusive exploateringar (pumpstationer, tryckledningar, rör mm) har en schablonmässig beräkning gjorts. För investeringar inom vattenproduktion räknar vi inte med ökade driftskostnader förutom för specifika objekt. Driftkostnaden för skyfallsanläggning är uppskattad till 100–500 tkr beroende på när under perioden som investeringarna färdigställs. För investeringar inom avfall räknar vi inte någon schablonmässig driftkostnadsutveckling utan endast för specifika tillkommande objekt. Inga objekt är aktuella perioden 2024–2026.

Med alternativ Restriktiv förväntas riskerna med oplanerade stora driftkostnader till följd av akuta insatser på en föråldrad VA-anläggning öka. Risken ökar också för dyrare avloppsrening till följd av inläckande tillskottsvatten i ett föråldrat i ledningsnät. Rent generellt förväntas kostnaderna för driftorganisationerna öka om anläggnings skick försämrar.

3 Bedömning utifrån hållbarhetsdimensioner

ekologisk dimension

Den ekologiska dimensionen är grundläggande för förvaltningens verksamhet. Kretslopp och vattens övergripande syfte är att erbjuda långsiktigt hållbara lösningar för stadens VA-försörjning och avfallshantering. I Investeringsplan alternativ Restriktiv når vi inte fram till ett läge där underhållsskulden minskar. Tvärtom kan vi se att underhållsskulden ökar något med det här förslaget. Investering och reinvesteringstakten är för något låg enligt vår bedömning. Risken ökar därför något att vi överlämnar miljöpåverkan av verksamheten som inte är helt löst till nästa generation göteborgare. Investeringsplanen för alternativ Restriktiv bidrar dock till Göteborgs samtliga miljömål men i något lägre omfattning än i förslaget Proaktiv och med en annan strategi. Kretslopp och vattens mål att vara klimatneutral 2030 hanteras i alternativ Restriktiv men strategin är att använda de lösningar som etablerats inom staden eller anpassa efter specificerade nya krav när de införs.

social dimension

Planen bidrar till bättre möjligheter för friluftsliv genom tillgång till bad, rena vattendrag och ett rikt djurliv och social trygghet i att ha tillgång till hälsosamt och gott dricksvatten och fungerande avlopps- och avfallshantering. I övrigt gör förvaltningens verksamhet, avseende såväl drift som investeringar, ingen åtskillnad på kön, ålder, religionstillhörighet, sexuell läggning, etniskt ursprung med mera. Uppdraget är att förse samtliga brukare och kunder med säker och effektiv produktion och leverans av dricksvatten, säker avledning av avloppsvatten och en effektiv och miljömässigt korrekt avfallshantering.

ekonomisk dimension

Nämndens investeringsvolym påverkar taxebehovet för lång tid framöver, särskilt på VA-området där investeringsvolymen är markant högre än på avfallsområdet. De höga investeringsvolymerna kommer att medföra en kraftigt ökad låneskuld, ökade kapitalkostnader och därmed en ökad räntekänslighet. Låneskulden är lägre liksom kapitalkostnaderna i alternativ Restriktiv men är likväl fortfarande betydande.

Till stor del finansierar våra investeringar med gröna obligationer och det är ett underlag för stadens upplåning. Aktuell investeringsplan för perioden kommer att medföra något ökade driftkostnader och men också högre intäkter i och med att anläggningen utökas. Reinvestering bedöms inte medföra ökade driftkostnader. Delvis kompenseras ökade kostnader i och med att nya pumpar och större ledningsdimensioner även innebär lägre energiförbrukning.

Planerad nyinvestering i utökade och de förbättringar i anläggningar för VA och avfall som planeras ger vissa ökade kostnader för drift och underhåll men både för förvaltningen såväl som för staden stad som helhet kan antas att den stora ekonomiska påverkan kommer uppkomma på grund av risken för ett ökat antal läckor, avbrott och driftstörningar. Förutom att öka kostnaderna för drift och skötsel inom förvaltningen på grund av åldrad anläggning ger driftavbrott i form av läckor eller översvämningar indirekt kostnader genom att påverkar övriga förvaltningar och medborgare och kan alltså påverka kostnader för staden i stort.